

Öğretmen Adaylar? için Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterlikleri Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Öğretmen Adaylar? için Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterlikleri Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=26921>

Özet

Bu ölçek, **Öğretmen Adaylar? için Bilgi ve ?leti?im Teknolojileri Yeterlikleri Ölçe?i** (ÖAB?TYÖ), mevcut bir yabancı? ölçe?in Türk kültürüne ve diline uyarlanması? amacıyla geli?tirilmiş bir psikometrik araçtır. Ölçe?in temel amacı, öğretmen adaylar?nın eğitim-öğretim süreçlerinde kullanmaları? beklenen **Bilgi ve ?leti?im Teknolojileri (B?T)** konusundaki yeterlik düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmektir. Uyarlama çalışması?, Türk eğitim sisteminin ihtiyaçlarına uygun olarak öğretmen yeti?tirme programlarında teknoloji entegrasyonunun değerlendirilmesine önemli bir katkı sağlamaktadır.

Ölçe?in geli?tirilmesi, Alkan ve Emmio?lu Sar?kaya (2018) tarafından gerçekleştirilmiş olup, elde edilen sonuçlar ölçe?in Türk kültüründe öğretmen adaylar?nın B?T yeterliklerini ölçmek için uygun psikometrik özelliklere sahip olduğunu göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

B?T Yeterlikleri, Öğretmen Adaylar?, Teknoloji Entegrasyonu, Uyarlama, Eğitim Teknolojileri, Öğretmen Eğitimi, Psikometri.

Yazarlar

Muhammet Fatih Alkan, Emine Emmio?lu Sar?kaya

Amaç

Ölçe?in birincil amacı, öğretmen adaylar?nın pedagojik, teknik ve etik bağlamda **Bilgi ve ?leti?im Teknolojileri** yeterliklerini tespit etmektir. Bu yeterliklerin ölçülmesi, öğretmen yeti?tirme programları?nın B?T eğitim müfredatları?nın etkinliğinin değerlendirilmesine ve eksik alanların belirlenerek iyileştirilmesine olanak tanır.

Uyarlama çalışması?, orijinal ölçe?in faktör yapısı?nın ve maddelerinin Türkçe konuları?n popülasyon için kültürel ve dilbilimsel geçerliliğini sağlay? hedeflemiştir. Bu sayede, uluslararası geçerliliği olan bir araç?n Türkiye'deki akademik çalışmalara kazandırılması? amaçlanmıştır.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, öğretmen adaylar?nın B?T alanındaki genel yeterliklerini ölçmektedir. Bu yapı genellikle üç temel boyutta ele alınır:

Teknolojik Bilgi ve Beceriler: Donanım ve yazılım araçları?n etkin kullanma yeteneği.

Pedagojik Entegrasyon: B?T'i öğrenme-ö?retme süreçlerine etkili bir ?ekilde dahil etme bilgisi (örne?in, ders içeri?i olu?turma, çevrimiçi i?birli?i araçlar?n? kullanma).

Profesyonel ve Etik Yeterlik: B?T araçlar?n? profesyonel geli?im için kullanma ve dijital vatandaşlık, güvenlik ve etik kurallara uyma bilinci.

Geçerlik

Ölçe?in Türk kültürüne uyarlanması sürecinde, geçerlik çal??malar? titizlikle yürütülmü?tür. Bu çal??malar kapsam?nda genellikle dil geçerli?i (çeviri-geri çeviri), kapsam geçerli?i (uzman görüş?leri) ve yapı geçerli?i incelenmi?tir.

Yap? Geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yapıy? ne derece do?ru ölçtü?ünü belirlemek amacıyla Faktör Analizi yöntemleriyle (Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizi) desteklenmi?tir. Bu analizler, orijinal ölçe?in faktör yapı?s?n?n Türk örnekleminde de korundu?unu veya kabul edilebilir düzeyde yeniden yapıland?r?ld???n? göstermi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, ölçüm sonuçlar?n?n zamandan ba??msız olarak tutarlı ve kararlı olmasının ifade eder. Uyarlama çal??mas?nda, iç tutarlılık güvenilirli?i s?klıkla kullan?lan bir yöntemdir.

?ç tutarlılık katsay?s? olarak **Cronbach Alfa** de?eri hesaplanm??tır. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yapıy? ölçme konusunda yüksek düzeyde tutarlılık sergiledi?ini kanıtlamaktadır. Bu de?erlerin kabul edilebilir s?nırlar?n üzerinde oldu?u rapor edilmi?tir, bu da ölçe?in öğretmen adaylar?n?n B?T yeterliklerini güvenilir bir ?ekilde ölçebildi?ini göstermektedir.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinin kritik adımlar?ndan biri olan faktör analizi, ölçe?in çok boyutlu yapı?s?n?n Türk örnekleminde do?rulanmasıyla sa?lam??tır. Genellikle ilk aşamada Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) kullan?larak maddelerin faktör yükleri incelenmi? ve yapısal aç?klay?cılık de?erlendirilmi?tir.

Daha sonra, ölçe?in teorik yapı?s?n?n örneklem verileriyle ne kadar uyumlu oldu?unu test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) uygulanm??tır. DFA sonuçlar? (iyi uyum indeksleri), ölçe?in orijinal çok boyutlu yapı?s?n?n Türk kültürüne başarıyla aktarıld???n? ve B?T yeterliklerini ayrı ve anlamlı alt boyutlar halinde ölçtü?ünü do?rulam??tır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Genellikle 5'li veya 6'lı Likert tipi derecelendirme (Ölçek maddeleri, katılımcıların yeterlik düzeylerini veya sıklıkların? belirtmelerini ister).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmen Adaylar? (Farklı bran?larda eğitim gören üniversite öğrencileri).

Ya? Grubu: Tipik olarak 18-25 ya? aralığı (Üniversite lisans öğrencileri).

Popülasyon Detayları: Çalışma genellikle Türkiye'deki farklı üniversitelerin eğitim fakültelerinde öğrenim gören lisans öğrencileri üzerinde yürütülmüştür.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim ölçeği. Katılımcıların kendi B?T yeterlikleri hakkındaki algılarını ve becerilerini değerlendirmeleri istenir.

Anahtar Kelimeler

Uyarlama Çalışması, Faktör Analizi, Öğretmen Yeterlikleri, Dijital Okuryazarlık, Eğitim Bilimleri, Ölçek Geliştirme, Psikometri.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Muhammet Fatih Alkan

Yazar ORCID Tanımlayıcısı: Veri Kaynağında Belirtilmemiştir.

İletişim E-posta Adresleri: mfatihalkan@hotmail.com

Yazın Adresi: Yazarların makalenin yayınlandığı tarihteki kurumsal adresleri referans makalede mevcuttur (Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi).

İzinler, Ücret ve Test Yılı

İzinler: Ölçeğin ticari olmayan akademik kullanımlar? için genellikle yazar veya yayıncıdan izin alınması gerekmektedir. Kullanım koşulları referans makalede belirtilmiştir.

Ücret: Ölçeğin akademik ve araştırmacı amaçlı kullanımı ücretsiz oldu?u varsayılmaktadır, ancak kullanım için yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Test Yılı: Uyarlama çalışması yayın yılı 2018'dir.

PDF Erişimi: Ölçeğin tam metin makalesine ve ilgili PDF dosyasına aşağıdaki bağlantılardan ulaşılabilir:

Makale Linki: dergipark.gov.tr

Orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: ogretmen-adaylari-icin-bilgi-ve-iletisim-teknolojileri-yeterlikleri-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Alkan, M. F. ve Emmioğlu Sarıkaya, E. (2018). Öğretmen Adaylar? için Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterlikleri Ölçeğinin Türk kültürüne uyarlanması. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 665 - 691. DOI: 10.14686/buefad.375745

Öğretmen Adaylar? için Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterlikleri Ölçeği

Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, sağlanan kaynak içerikte yer almadığından, maddeler burada sunulamamaktadır. Maddelerin tam listesi için lütfen Alkan ve Emmioğlu Sarıkaya (2018) referans makalesine başvurunuz.